

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 148/21
Luxemburgissa 2.9.2021

Tuomio asiassa C-350/20
O. D. ym. v. Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)

Kolmansien maiden kansalaisilla, jotka ovat saaneet yhdistelmäluvan työntekoa varten sen Italian lainsäädännön nojalla, jolla unionin direktiivi on saatettu osaksi kansallista oikeutta, on oikeus Italian lainsäädännön mukaisiin synnytystavustukseen ja äitiysrahaan

Italian viranomaiset ovat evänneet synnytystavustuksen ja äitiysrahan useilta Italiassa laillisesti oleskelevalta kolmansien maiden kansalaisilta, joilla on sen Italian lainsäädännön nojalla myönnetty yhdistelmäluva työntekoa varten, jolla direktiivi 2011/98/2011/98¹ on saatettu osaksi kansallista oikeutta. Epäämisen perusteena on ollut se, että laissa nro 190/2014 ja asetuksessa nro 151/2001 säädettyistä vaatimuksista poiketen kyseisillä henkilöillä ei ole pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asemaa.

Kustakin syntyneestä tai adoptoidusta lapsesta maksettavan synnytystavustuksen käyttöön ottamisesta annetun lain nro 190/2014 nojalla kyseinen avustus näet maksetaan kuukausittain Italian ja muiden jäsenvaltion kansalaisille sekä niille kolmansien maiden kansalaisille, joilla on pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen oleskelulupa, syntyvyyden lisäämiseksi ja tukemiseksi osallistumalla siitä aiheutuviin kustannuksiin. Asetuksella nro 151/2001 oikeus synnytystavustukseen myönnetään kustakin 1.1.2001 jälkeen syntyneestä tai perheeseen sijoitettuna tai sijoittamattomana adoptoidusta lapsesta Italiassa asuville naisille, joilla on Italian tai jonkin muun jäsenvaltion kansalaisuus tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen oleskelulupa.

Asianomaiset kolmansien maiden kansalaiset ovat riitauttaneet epäivät päätökset italialaisissa tuomioistuimissa. Corte suprema di cassazione (ylin tuomioistuin, Italia) on näissä oikeusriidoissa katsonut, että synnytystavustuksia koskeva lainsäädäntö on muun muassa useiden Italian perustuslain säännösten vastainen ja esittänyt Corte costituzionalelle (perustuslakituomioistuin, Italia) kysymyksiä lain nro 190/2014 perustuslainmukaisuudesta siltä osin kuin tällä lailla on avustuksen myöntämisen edellytykseksi asetettu kolmansien maiden kansalaisten osalta se, että heillä on pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen asema. Näistä samoista syistä Corte costituzionale on saanut käsiteltäväkseen kysymyksen myös äitiysrahaa koskevan asetuksen nro 151/2001 perustuslainmukaisuudesta.

Corte costituzionale on katsonut, että mielivaltaisen syrjinnän kieltoa sekä äitiyden ja lasten suojelua, jotka turvataan Italian perustuslaissa, on tulkittava unionin oikeuden velvoittavien oikeusohjeiden mukaisesti, ja pyytänyt unionin tuomioistuinta täsmentämään, kuinka laaja soveltamisala on Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 34 artiklassa tunnustetulla oikeudella sosiaaliturvaetuksiin ja direktiivin 2011/98/2011/98 12 artiklan 1 kohdan

¹ Kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmäluvaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista 13.12.2011 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/98/EU (EUVL 2011, L 343, s. 1).

e alakohdassa kolmansista maista peräisin oleville työntekijöille tunnustetulla oikeudella yhdenvertaiseen kohteluun sosiaaliturvan alalla.²

Unionin tuomioistuin on antamassaan suuren jaoston tuomiossa vahvistanut yhdistelmäluvan saaneiden kolmansien maiden kansalaisten oikeuden saada direktiivin 2011/98 12 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti Italian lainsäädännössä säädettyjä synnytysavustusta ja äitiysrahaa.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Unionin tuomioistuin toteaa aluksi, että koska direktiivin 2011/98 12 artiklan 1 kohdan e alakohdalla konkretisoidaan perusoikeuskirjan 34 artiklan 1 ja 2 kohdassa vahvistettu oikeus sosiaaliturvaetuuksiin, sitä, voidaanko kyseistä Italian lainsäädäntöä pitää unionin oikeuden mukaisena, on tarkasteltava pelkästään tämän direktiivin kannalta.

Koska direktiivin kyseisen säännöksen, jossa viitataan asetukseen N:o 883/2004³, soveltamisala on määritetty mainitulla asetuksella, unionin tuomioistuin on tämän jälkeen tarkastellut sitä, ovatko kyseessä olevat synnytysavustus ja äitiysraha tämän asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa lueteltuihin sosiaaliturvan aloihin kuuluvia etuuksia.

Synnytysavustuksen osalta unionin tuomioistuin toteaa, että se myönnetään automaattisesti kotitalouksille, jotka täyttävät tietyt laissa määritellyt objektiiviset kriteerit kaikesta hakijaan kohdistuvasta yksilöllisestä tarveharkinnasta riippumatta. Kyseessä on rahaetus, jonka tarkoituksena on muun muassa keventää julkisilla varoilla perheen taloudelle vastasyntyneen tai adoptoidun lapsen elatuksesta aiheutuvia kustannuksia. Tällä perusteella unionin tuomioistuin katsoo, että avustus on asetuksen N:o 883/2004 3 artiklan 1 kohdan j alakohdassa tarkoitettu perhe-etuus.

Äitiysrahan osalta unionin tuomioistuin toteaa, että se myönnetään tai evätään ottamalla huomioon sen lisäksi, ettei työsuhteeseen tai itsenäiseen ammatinharjoittamiseen perustuvaa äitiysrahaa ole myönnetty, sen kotitalouden varat, johon lapsen äiti kuuluu, laissa määritellyn objektiivisen kriteerin eli taloudellista tilannetta osoittavan indikaattorin perusteella, ilman, että toimivaltainen viranomainen voisi ottaa huomioon muita, henkilökohtaisia olosuhteita. Lisäksi kyseinen avustus liittyy asetuksen N:o 883/2004 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun sosiaaliturvan alaan.

Tällä perusteella unionin tuomioistuin katsoo, että synnytysavustus ja äitiysraha kuuluvat niihin sosiaaliturvan aloihin, joilla direktiivin 2011/98 3 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetuilla kolmansien maiden kansalaisilla on oikeus tässä direktiivissä säädettyyn yhdenvertaiseen kohteluun.

Koska Italia ei ole käyttänyt jäsenvaltioille direktiivillä tarjottua mahdollisuutta rajoittaa yhdenvertaista kohtelua⁴, unionin tuomioistuin katsoo, että kansallinen lainsäädäntö, jolla näiltä kolmansien maiden kansalaisilta evätään oikeus kyseisiin avustuksiin, ei ole direktiivin 12 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukainen.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä

---

² Kyseessä ovat tämän direktiivin 3 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettut työntekijät, eli ensiksikin ne kolmansien maiden kansalaiset, joille on unionin tai kansallisen oikeuden mukaisesti myönnetty pääsy jäsenvaltioon muuta tarkoitusta kuin työntekoa varten, jotka saavat työskennellä ja joille on myönnetty oleskelulupa kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta 13.6.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1030/2002 (EYVL 2002, L 175, s. 1) mukaisesti, ja toisekseen ne kolmansien maiden kansalaiset, joille on myönnetty pääsy jäsenvaltioon työntekoa varten.

³ Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29.4.2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004 (EUVL 2004, L 166, s. 1 ja oikaisu EUVL 2004, L 200, s. 1).

⁴ Tästä mahdollisuudesta säädetään direktiivin 2011/98 12 artiklan 2 kohdan b alakohdassa.

olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127.